

# Verslag

## Deelnemers

Ineke van Gent (voorzitter), Jamila Aanzi, Martin Berendse, Caroline Koetsenruijter, Serv Wiemers, Lydia Bremmer, [REDACTED] (verslag)

Datum	Kenmerk	Pagina
7 maart 2024	2024-0000195540	1 van 3

## Betreft

Verslag collegevergadering ACOI dd. 7.3.2024

## 1. Opening en vaststellen verslag (incl. besluitenlijst)

Het verslag en de besluitenlijst van de collegevergadering van 8 februari 2024 zijn goedgekeurd.

## 2. Conceptadvies openbaarheid en toegankelijkheid archief vliegcrash Bijlmer

Betrokken adviseur licht toe hoe het advies vanuit het archiefonderzoek is opgesteld, in een drietrapsraket: een deel van de dossiers kunnen direct openbaar, een deel kan na splitsing openbaar en op het derde gedeelte dient de balancing test te worden toegepast. In het overleg komen een aantal aandachtspunten naar voren:

- Belangrijk om in het advies stil te staan bij het belang van openbaarheid, als middel tegen de mystificatie die ontstaat wanneer je zo geheimzinnig doet.
- Goed om in het advies iets aan verwachtingsmanagement te doen over de inhoud: alhoewel wij inhoudelijk niet de experts zijn, blijkt uit ons archiefonderzoek niet dat er stukken inzitten die wijzen op het achterhouden van informatie of een heel andere lezing van de gebeurtenissen.
- Goed om duidelijk te maken dat we vanuit onze huidige maatschappelijke bril terugkijken op een ramp van dertig jaar geleden.
- Belangrijk om advies te starten met de grote maatschappelijke impact van een gebeurtenis als de vliegcrash in de Bijlmermeer.

- Uitleggen dat de systematiek van een (wettelijk) stelsel waarin een deelbelang is vastgelegd, het gevolg kan hebben dat bij een belangenafweging dit deelbelang onevenredig veel gewicht krijgt. Dit zie je bij de weging van enerzijds het belang van de veiligheid, dat in internationale regels en verdragen gegoten is, en het belang van openbaarheid, dat veel minder vast te grijpen is.
- Belangrijk om stil te staan bij de techniek van dossiervorming: voortaan vanaf het begin al anders en transparanter te gaan archiveren.

#### *Balancing test*

Het college heeft zich gebogen over de vraag wie de balancing test moet gaan uitvoeren. Het college wil adviseren om een onafhankelijk comité aan te wijzen. Dit comité moet bestaan uit meerdere personen, die samen de verschillende belangen vertegenwoordigen, zodat de belangenafweging ook in het proces expliciet gemaakt wordt.

#### *Planning*

Het advies Bijlervliegcramp wordt bij de collegevergadering van 4 april aan het college ter akkoord voorgelegd. De overhandiging vindt plaats op 19 april. Het college stelt voor deze te splitsen in een deel met de bewoners, en een deel formele overhandiging. Bureau zal een en ander in gang zetten.

### **3. Advies openbaarheid op verzoek n.a.v. invoeringstoets Woo**

Hoofd advies en betrokken adviseur sluiten aan bij de collegevergadering. Het college is blij met het advies. Het ademt samenwerking en persoonlijk contact. Ook het rapport n.a.v. het onderzoek onder de rechtspraak 'Rechters aan het WOord', is erg mooi geworden. Het zal als zelfstandige publicatie worden meegestuurd met het advies.

Afgesproken wordt dat voorzitter en portefeuillehouder meelesen voor akkoord op definitieve versie. Die kan worden afgemaakt met inachtneming van volgende punten:

- De kern werkt goed. Verzoek is om de hoofdboodschap nóg explicieter te maken.
- De Tweede Kamer vroeg om duidelijke handvatten. Het college wil dan ook expliciet een advies aan de Tweede Kamer opnemen. Verzoek is om daarbij te verwijzen naar de motie van PvdA/GroenLinks. Nb: dit hebben we verwerkt in de aanbiedingsbrief.
- Nagaan of verduidelijking nodig is m.b.t. buiten behandeling stellen als de verzoeker niet meewerkt aan precisering. Verduidelijk dat dit iets anders is dan (vermoeden van) misbruik.
- Neem het onderwerp parafenlijn mee in de tekst.
- Graag benadrukken dat de staatssecretaris voor BZK moet zorgen voor betekenisvolle, landelijke cijfers en sturingsinformatie voor meer inzicht. Daarbij verwijzen naar periodieke rapportages in het Verenigd Koninkrijk.
- Ook wil het college in de aanbiedingsbrief de 4 hoofdpunten nog een keer kort aanhalen.

#### *Planning*

Het advies wordt op 29 maart verzonden aan de staatssecretaris van BZK, de TK, VNG, IPO en UvW. Op 9 april wordt het advies op de website van het Adviescollege, LinkedIn en X gepubliceerd.

### **4. Advies over nieuw Archiefbesluit**

Het Adviescollege heeft de wettelijke taak om te adviseren over wet- en regelgeving op het gebied van informatiehuishouding en openbaarheid. Daarom adviseren we ook over het nieuwe Archiefbesluit. Het advies is voor S.OCW, via wie ook IOE en het NA geïnformeerd worden. Afschriften sturen we zelf naar de Tweede Kamer, S.BZK, VNG, IPO en de UWW.

Het college is positief over het conceptadvies en geeft de volgende overwegingen mee. Met inachtneming daarvan kan het worden afgerond door voorzitter en portefeuillehouder.

- Een open internetconsultatie vervangt de huidige inspraak over selectiebesluiten van de overheid door vaste en benoemde deskundigen en terinlagezegging bij burgers die hiervan nu geen gebruik maken. Het zorgt dat iets wat nu onder de radar gebeurt en een schijnprocedure is, een effectievere vorm krijgt. Het is ook “detechocratisering”.
- Er is gesproken over de huidige rol van onafhankelijke deskundigen (per overheidsorganisatie) en over de belangstelling voor internetconsultaties en de daadwerkelijke invloed hiervan. Het college wil in het advies benadrukken dat de overheid (potentiële) geïnteresseerden actief wijst op de mogelijkheid deel te nemen aan een internetconsultatie over een (model)selectiebesluit.
- Het college vraagt om het advies goed onder de aandacht van de Tweede Kamer te brengen, omdat er óók een aanbeveling in staat voor amendering van het wetsvoorstel voor de nieuwe Archiefwet.
- Het college beveelt aan de (Rijks)archivaris te laten beslissen over de toegang tot alle beperkt openbare archieven, waar nu bij beperkingen wegens ‘staat en bondgenoten’ de archiefvormende organisatie besluit. Dit speelt nu bijv. bij de toegang tot het Bijlmerramparchief.

## 5. Jaarverslag 2023 en ontwerpbegroting ACOI

Het jaarverslag ACOI 2023 en de ontwerpbegroting ACOI 2025 zijn met inachtneming van een paar aandachtspunten door het college geaccordeerd. Voor wat betreft de ontwerpbegroting vindt het college het belangrijk dat er extra financiële ruimte komt om de taken rond kennisbevordering op te zetten. Nu de afdeling advies staat, en ook de afdeling bemiddeling steeds meer vorm krijgt, is dit de derde poot die opgezet moet worden. Met de huidige bezetting hebben we hier te weinig mankracht voor, belangrijk dus om budget hiervoor te krijgen zodat we dit serieus kunnen aanpakken.

## 6. Mededelingen en actualiteit

- Op 23 mei verzorgt collegelid Koetsenruijter de inleiding op een congres over de woo. Hiervoor zal ter voorbereiding iemand vanuit team Advisering aan haar gekoppeld worden.
- De ambtseed voor rijksambtenaren is per 1 januari 2024 gewijzigd. Openbaarheid heeft een plek in de nieuwe ambtseed gekregen, zie hieronder een van de punten uit de ambtseed: “Ik ga zorgvuldig om met informatie. Ik draag bij aan een open overheid en weet ook dat ik vertrouwelijke informatie geheim moet houden.”
- Contact met de nieuwe minister van Financiën, Steven van Weyenberg is gelegd. Voorzitter hoopt binnenkort met hem te kunnen spreken.
- Voorzitter Ineke van Gent wordt op 21 maart as door VNG-magazine geïnterviewd.

## 7. Sluiting